

IZMEĐU STVAROSTI I HTIJENJA

POLITIČKI I ZAKONSKI DISKURS ZELENE INFRASTRUKTURE U REPUBLICI HRVATSKOJ

IVAN TOLIĆ, HRVATSKO DRUŠTVO KRAJOBRAZNIH ARHITEKATA

PLANIRANJE ZELENE INFRASTRUKTURE

○ ZAKON O PROSTORNOM UREĐENJU

"Narodne Novine" broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 67/23.

„Prostorno planiranje kao interdisciplinarna djelatnost je institucionalni i tehnički oblik za upravljanje prostorom dimenzijom održivosti, kojom se na temelju procjene razvojnih mogućnosti u okviru zadržavanja osobnosti prostora, zahtjeve zaštite prostora te očuvanja kakvoće okoliša i prirode određuje namjena prostora/ površina, uvjeti za razvoj djelatnosti i infrastrukture te njihov razmještaj u prostoru, uvjeti za urbanu preobrazbu i urbanu sanaciju izgrađenih područja te uvjeti za ostvarivanje planiranih zahvata u prostoru”.

○ ZAKON O SUSTAVU STRATEŠKOG PLANIRANJA I UPRAVLJANJA RAZVOJEM RH

"Narodne Novine" broj 123/17, 151/22.

„Zakonom se uređuje sustav strateškog planiranja Republike Hrvatske i upravljanje javnim politikama odnosno priprema, izrada, provedba, izvješćivanje, praćenje provedbe i učinka te vrednovanje akata strateškog planiranja za oblikovanje i provedbu javnih politika koje sukladno svojim nadležnostima izrađuju, donose i provode javna tijela”.

PROSTORNO PLANIRANJE	STRATEŠKO PLANIRANJE
Zakon o prostornom uređenju	Nacionalna razvojna strategija
Pravilnik o prostornim planovima	Nacionalni plan oporavka i otpornosti
Zakon o gradnji	Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske
	Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. - do 2030. godine
	Strategija energetskeg razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu
	Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu
	Strategija niskougljičnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu
	Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine
	Plan upravljanja vodnim područjima do 2027.
	Strateške odrednice za razvoj zelenog gospodarstva - zeleni razvoj Hrvatske

STRATEGIJE ZELENE URBANE OBNOVE

„Stratešku podlogu od značaja za jedinicu lokalne samouprave koja se odnosi na ostvarenje ciljeva razvoja zelene infrastrukture, integraciju NBS rješenja, unaprjeđenje kružnog gospodarenja prostorom i zgradama, ostvarivanje ciljeva energetske učinkovitosti, prilagodbe klimatskim promjenama i jačanje otpornosti na rizike”.

- **Program razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje od 2021. do 2030. godine**
 - „Narodne Novine” broj 147/21.
- **Program razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama za razdoblje od 2021. do 2030. godine**
 - „Narodne Novine” broj 143/21.

PROGRAM RAZVOJA ZELENE INFRASTRUKTURE U URBANIM PODRUČJIMA

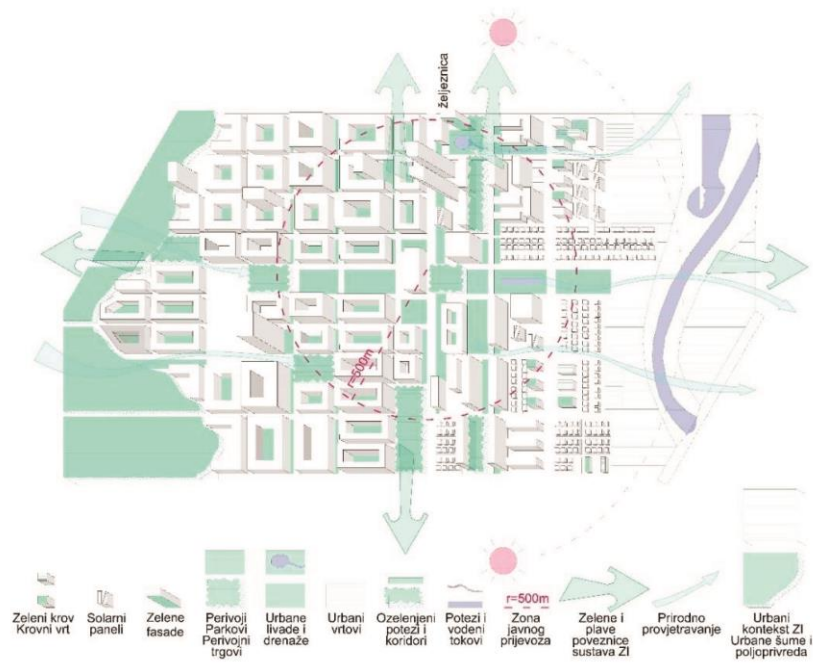
ZELENA INFRASTRUKTURA

- *Zelena infrastruktura su planski osmišljene zelene i vodene površine te druga prostorna rješenja temeljena na prirodi koja se primjenjuju unutar gradova i općina, a kojima se doprinosi očuvanju, poboljšanju i obnavljanju prirode, prirodnih funkcija i procesa radi postizanja ekoloških, gospodarskih i društvenih koristi održivog razvoja.*

PROGRAM RAZVOJA ZELENE INFRASTRUKTURE U URBANIM PORUČJIMA

UMREŽAVANJE ZELENE INFRASTRUKTURE

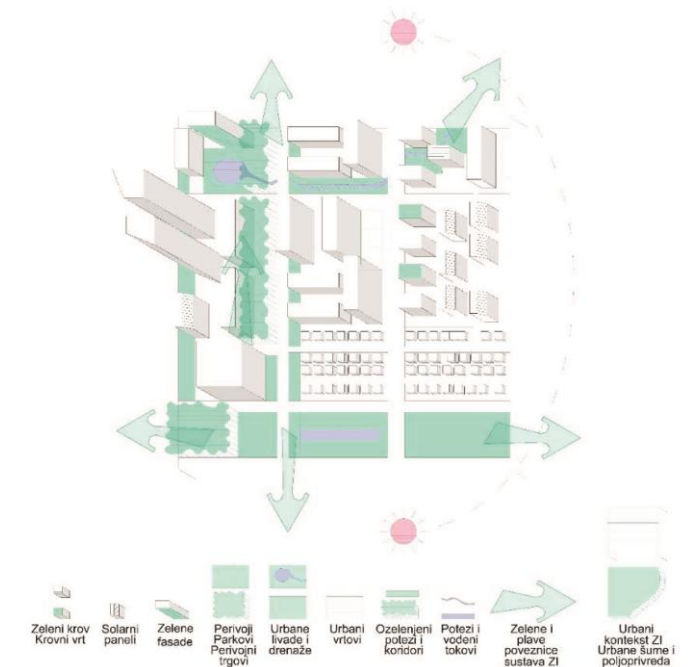
PODRUČJE GRADA

PODRUČJE NASELJA

PODRUČJE GRADSKE ČETVRTI

POSEBNI CILJ 1.

KVALITETNO PLANIRANJE I UPRAVLJANJE RAZVOJEM ZELENE INFRASTRUKTURE U URBANIM PODRUČJIMA

- **MJERA 1.1.** Evidentiranje zelene infrastrukture u urbanim područjima na području gradova i općina (*baze prostornih podataka, GIS, zeleni katastar, ISPU*),
- **MJERA 1.2.** Osiguranje preduvjeta za razvoj zelene infrastrukture (*ISPU, planiranje ZI u dokumentima prostornog uređenja, tipologija ZI, metodologija izrade dokumenata razvoja ZI...*)
- **MJERA 1.3.** Izrada strateških dokumenata razvoja zelene infrastrukture na lokalnoj i regionalnoj razini (*izrada priručnika za planiranje razvoja ZI za izradu studija, strategija i/ili planova razvoja JLS i/ili razvoja ZI u urbanim područjima; izrada priručnika za izradu karata ZI u prostorno-planskoj dokumentaciji*)
- **MJERA 1.4.** Razvoj i izrada digitalne baze projekata (*metodologija sustava praćenja provedberazvoja ZI, izrada digitalne baze projekata*)
- **MJERA 1.5.** Unaprjeđenje međunarodne i međusektorske suradnje (*izrada programa suradnje, suradnja s međunarodnim institucijama, organiziranje skupova, sudjelovanje na skupovima*)

POSEBNI CILJ 2.

UNAPRIJEĐENA, RAŠIRENA, POVEZANA I LAKO DOSTUPNA ZELENA INFRASTRUKTURA U URBANIM PODRUČJIMA

- **MJERA 2.1.** Provedba pilot projekata razvoja zelene infrastrukture (*pilot projekti strateškog planiranja; evidentiranja i praćenja stanja ZI; uređenja i izgradnje ZI (kategorije: manje urbane točke, velike urbane točke, urbani koridori, urbane mreže, integralni projekt koji obuhvaća više tipova elemenata ZI, integralni projekt koji uz ZI obuhvaća elemente energetske učinkovitosti ili kružnog gospodarenja prostorom i zgradama)*)
- **MJERA 2.2.** Poticanje izgradnje zelene infrastrukture kojom se jača otpornost urbanih područja na posljedice klimatskih promjena (raspisivanje poziva na dostavu projektnih prijedloga vezano uz uređenje i izgradnju ZI (*kategorije: manje urbane točke, velike urbane točke, urbani koridori, urbane mreže, integralni projekt koji obuhvaća više tipova elemenata ZI, integralni projekt koji uz ZI obuhvaća elemente energetske učinkovitosti ili kružnog gospodarenja prostorom i zgradama)*)

POSEBNI CILJ 3.

VISOKA RAZINA ZNANJA I DRUŠTVENE SVIJESTI O ODRŽIVOM RAZVOJU URBANIH PODRUČJA KROZ RAZVOJ ZELENE INFRASTRUKTURE

- **MJERA 3.1.** Afirmacija i informiranje javnosti o zelenoj infrastrukturi (*izrada plana/programa informiranja i edukacije javnosti, informiranje putem web stranice, informiranje putem sredstava javnog priopćavanja i dr., izrada tiskanog info materijala, održavanje informativnih radionica*),
- **MJERA 3.2.** Edukacija o zelenoj infrastrukturi (*organiziranje predavanja u sklopu stručnog usavršavanja, održavanje edukativnih i provedbenih radionica, uključivanje akademske i znanstveno-stručne zajednice u edukaciju i afirmaciju ZI, sudjelovanje na inozemnim skupovima i inozemna studijska putovanja, priključivanje platformama i inicijativama za istraživanje i implementaciju rješenja ZI, izrada priručnika za zelenu infrastrukturu, organiziranje seminara za stručnjake*).

STRATEGIJA ZELENE URBANE OBNOVE

PRIRUČNIK za implementaciju strategija zelene urbane obnove

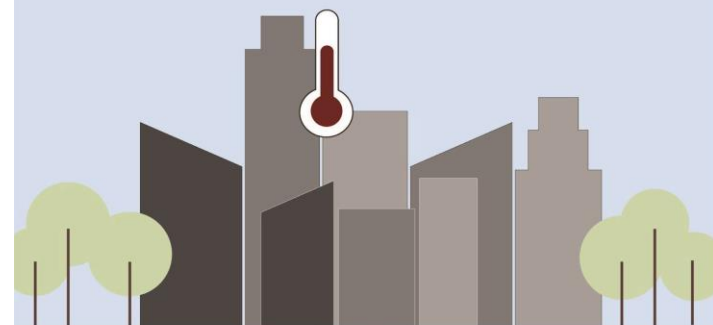
URBANE

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo prostornog uređenja,
građevinarstva i žrtve rata

OBNOVA PRIRODE U GRADOVIMA

METODOLOGIJA, PRIMJERI
I PREPORUKE

METODOLOGIJA ZA IDENTIFIKACIJU I KARTIRANJE URBANIH TOPLINSKIH OTOKA

					KLASIFIKACIJA TIPLOOGIJA ZELENE INFRASTRUKTURE					
Urbana točka	Manja urbana točka	Urbani koridor	Velika urbana točka i urbani koridor				Biloški	Nebiloški	Mehanički	
FIZIČKI OBLIK								○ Karakter		
X	X			X	01	Park	○			
X			X		02	Gradska/urbana šuma	○			
	X	X			03	Površine za sport i rekreaciju				
X	X		X		04	Travnjak	○			
X		X	X		05	Botanički vrt/arboretum/zoološki vrt	○			
	X			X	06	Perivoj	○			
			X	X	07	Zeleni konstruktivni elementi na zgradama			○	
X	X	X			08	Produktivna zelena infrastruktura – urbani vrtovi, urbane farme, rasadnici i javni voćnjaci	○			
X			X		09	Integrirani sustav urbane odvodnje		○		
X			X		10	Urbana močvara		○		
	X			X	11	Krajobrazno uređena groblja		○		
	X	X		X	12	Brownfield površina		○		
	X		X		13	Vodotoci, poplavna područja i površinske kopnene vode		○		
	X				14	Trg			○	
	X		X	X	15	Morska obala		○		
	X	X			16	Zone za turizam		○	○	
			X	X	17	Zelene površine uza stambene zgrade		○		
			X	X	18	Zelene površine uza zgrade javne, društvene i gospodarske namjene		○		
X	X	X			19	Tematski park		○		
	X	X			20	Arheološki park		○		
			X	X	21	Zelene površine uz prometnice		○		
X					22	Sadnja stabala	○			
X Funkcija								DOSTUPNOST		
Ekološka	Društvena	Gospodarska	Regulacijsko-zaštitna	Urbano-morfološka				Javna površina	Ograničeni pristup	Privatna površina

STRATEGIJA ZELENE URBANE OBNOVE - REGISTAR ZELENE INFRASTRUKTURE

KATEGORIJA 1	KATEGORIJA 2	KATEGORIJA 3
Tipologije koje se većim dijelom direktno preklapaju s kategorijama namjene prema Pravilniku o prostornim planovima (NN 152/2023):	Tipologije koje nisu definirane prostornim planovima tj. ne preklapaju se direktno s kategorijama namjene, već se mogu nalaziti unutar određenih kategorija namjene:	Tipologije koje nisu definirane prostornim planovima tj. ne preklapaju se direktno s kategorijama namjene
Park	Trg	Zeleni konstruktivni elementi na zgradama
Perivoj	Travnjak	Arheološki park
Tematski park	Produktivna zelena infrastruktura - urbani vrtovi, urbane farme, rasadnici i javni voćnjaci	Brownfield površina
Gradska/urbana šuma	Zelene površine uz stambene zgrade	Urbana močvara
Površine za sport i rekreaciju	Zelene površine uz zgrade javne, društvene i gospodarske namjene	
Krajobrazno uređenje groblja	Zelene površine uz prometnice	
Botanički vrt/arboretum/zoološki vrt	Integrirani sustav urbane odvodnje	
Vodotoci, poplavna područja i površinske kopnene vode	Zone za turizam	
Morska obala		

STRATEGIJA ZELENE URBANE OBNOVE - REGISTAR ZELENE INFRASTRUKTURE

KATEGORIJA 1

TIPOLOGIJA

KATEGORIJE NAMJENE PREMA PRAVILNIKU O PROSTORNIM PLANOVIMA (NN/ 152/2023) KOJE SE PREKLAPAJU S DEFINIRANIM TIPOLOGIJAMA

PARK

Javna zelena površina - park/perivoj (Z1)

Javna zelena površina - gradska-park šuma (Z2)

PERIVOJ

Javna zelena površina - park/perivoj (Z1)

TEMATSKI PARK

Sportsko-rekreacijska namjena - zabavni park (R5)

GRADSKA/URBANA ŠUMA

Zemljište namijenjeno šumi

Javna zelena površina - gradska-park šuma (Z2)

POVRŠINE ZA SPORT I REKREACIJU

Javna zelena površina - dječje igralište (Z3)

Sportsko-rekreacijska namjena (R1, R3)

KRAJOBRAZNO UREĐENJE GROBLJA

Groblje (Gr)

BOTANIČKI VRT/ARBORETUM/ZOOLOŠKI VRT

Javna zelena površina - botanički/zoološki vrt (Z4)

VODOTOCI, POPLAVNA PODRUČJA I POVRŠINSKE KOPNENE VODE

Površina unutarnjih voda - površina pod vodom

Površina unutarnjih voda - površina povremeno pod vodom

Sportsko-rekreacijska namjena - uređena plaža (R7)

Sportsko-rekreacijska namjena - prirodna plaža (R8)

MORSKA OBALA

Površina infrastrukture - luka otvorena za javni promet (L1)

Površina infrastrukture - luka posebne namjene (L2)

Površina infrastrukture - luka nautičkog turizma
državnog značaja - marina, nautičko sidrište (LN)

STRATEGIJA ZELENE URBANE OBNOVE - REGISTAR ZELENE INFRASTRUKTURE

KATEGORIJA 2

KATEGORIJE NAMJENE PREMA PRAVILNIKU O PROSTORNIM PLANOVIMA (NN 152/2023) UNUTAR KOJIH SE MOGU NALAZITI DEFINIRANE TIPOLOGIJE

TIPOLOGIJA

TRG

Pješačka površina

TRAVNJAK

Sve namjene (potrebno definirati kao posljednju kategoriju, tj. u istu uvrstiti sve površine koje nisu uvrštene u neku drugu tipologiju)

PRODUKTIVNA ZELENA INFRASTRUKTURA

Stambena namjena (S1, S2, S3, S4, S5, S6)

Mješovita namjena (M1, M2, M3, M4)

Javna zelena površina

ZELENE POVRŠINE UZ STAMBENE ZGRADE

Stambena namjena (S1, S2, S3, S4, S5, S6)

Mješovita namjena (M1, M2, M3, M4)

Javna i društvena namjena (D, D1, D2, D3, D4, D5, D6, D7, D8)

Poslovna namjena (K, K1, K2, K3)

ZELENE POVRŠINE UZ ZGRADE JAVNE, DRUŠTVENE I GOSPODARSKE NAMJENE

Komunalno-servisna namjena (KS1, KS3)

Proizvodna namjena (I1, I2, I3)

ZELENE POVRŠINE UZ PROMETNICE

Prometna površina

Kolno-pješačka površina

Pješačka površina

Parkirališna površina (Pp)

Zaštitna zelena površina (Z5)

INTEGRIRANI SUSTAV URBANE ODVODNJE

Prometna površina

Kolno-pješačka površina

Pješačka površina

Parkirališna površina (Pp)

Sve namjene koje se preklapaju s definiranim tipologijama

VODOTOCI, POPLAVNA PODRUČJA I POVRŠINSKE KOPNE NE VODE

Zaštitna zelena površina (Z5)

ZONE ZA TURIZAM

Ugostiteljsko-turistička namjena (T, T1, T2, T3)

STRATEGIJA ZELENE URBANE OBNOVE - REGISTAR ZELENE INFRASTRUKTURE

KATEGORIJA 3

TIPOLOGIJA

OSNOVNI IZVOR PODATAKA U SLUČAJEVIMA U KOJIMA SE TIPOLOGIJA NE PREKLAPA DIREKTNO S KATEGORIJAMA PROSTORNIH PLANOVA

ARHEOLOŠKI PARK

Registar kulturnih dobara (kategorija Kopnena arheološka nalazište/zone)

BROWNFIELD POVRŠINA

Brownfield registar Informacijskog sustava prostornog uređenja

ZELENI KONSTRUKTIVNI ELEMENTI NA ZGRADAMA

DGU DOF, snimci visoke rezolucije, projektno tehnička dokumentacija, modul eDozvola ISPU

URBANA MOČVARA

DGU DOF, snimci visoke rezolucije, ostali izvori